

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום חמישי ז' באדר ב תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ו'

1. על אלו לשונות נוספים של קידושין הגמרא דנה?
 - א. הרי את אשתו, ארוסתו, קנויה לי, שלי, ברשותי, זקוקה לי - מקודשת.
 - ב. מיוחדת לי, מיועדת לי, עזרתו, נגדתי, עצורתי, צלעתי, סגורתי, תחתו, תפושתי, לקוחתי - לא נפשט, מלבד לקוחתי ששינו שמועיל.
 - ג. האומר חרופה ביהודה - מקודשת, שכן ביהודה קורין לארוסה חרופה, אבל במקום אחר אינה מקודשת שהכתוב 'שפחה נחרפת לאיש' משמעותו רק 'מיוחדת לאיש'.

2. היה מדבר עם אשה על עסקי גיטה או קידושיה, ונתן לה גיטה וקידושיה ולא פירש, כיצד הדין?

לר' יוסי מועיל, לר' יהודה צריך לפרש ואין מועיל מה שאמר קודם.
וכיון שהלכה כר' יוסי, יש להעמיד הספיקות דלעיל במדבר עמה על עסקי גיטה וקידושיה, והספק האם כוונתו לקידושיה או למלאכה.
ונשארו הספיקות בתיקו.

3. באיזה אופן מועיל לר' יוסי מדבר עמה?

נחלקו התנאים - לרבי: דווקא כשעסוקין באותו ענין, לראבר"ש: אף על פי שאין עסוקין באותו ענין ממש, אלא מענין לענין באותו ענין.
שמואל פסק כר' יוסי,
ומה שפסק שמואל: כל שאינו יודע בטיב גיטין וקידושין לא יאה לו עסק עמהם, היינו אפילו אם אינו יודע הלכה זו שמועיל מדבר עמה.

4. באלו לשונות של גירושין ושחרור הגמרא דנה?
 - א. נתן לה גיטה, ואמר לה לאשתו הרי את בת חורין לא אמר ולא כלום, אמר לה לשפחתו הרי את מותרת לכל אדם - לא אמר ולא כלום.
 - ב. האומר לאשתו 'הרי את לעצמך', כוונתו לגמרי ולא רק למלאכה, והראיה מכך ששינו שזה לשון המועיל לשחרור עבד כנעני. וכ"ש שמועיל באשה שאין גופה קנוי.

5. אמר לעבדו אין לי עסק בך, האם כוונתו לגמרי, או רק למלאכה?

הוכיחו שהכוונה לשחרור, מהברייתא המוכר עבדו לעובד כוכבים - יצא לחירות, וצריך גט שחרור מרבו ראשון, והוסיף רשב"ג שאם כשמכרו לעכו"ם כתב עליו את אונו היינו 'כשתברח ממנו אין לי עסק בך' זהו שחרורו.

6. אביי: המקדש במלוה - אינה מקודשת [כיון שלא הוציא כלום], בהנאת מלוה - מקודשת, ואסור לעשות כן, מפני הערמת רבית. מהי הנאת מלוה?

אין לפרש שזקף לו ארבע בחמשה, כי א"כ זו ריבית מעלייתא, ועוד שהיינו מלוה.
אלא הפירוש - שהאריך את זמן החוב.

7. למסקנה - לדעת רבא בכל מקום מועיל מתנה על מנת להחזיר חוץ מאשה. אלו מקומות הובאו?
 - א. הילך אתרוג זה על מנת שתחזירוהו לי, נטלו והחזירו - יצא, ואם לא החזירו הנתנה בטלה - ולא יצא.
 - ב. במכר - הקנין מועיל.
 - ג. בפדיון הבן - בנו פדוי.
 - ד. בתרומה - יצא ידי נתינה, ואסור לעשות כן, מפני שנראה ככהן המסייע בבית הגרנות.
 - ה. באשה לא מועיל כיון שאין אשה נקנית בחליפין.